

Czwartek, 19 grudnia 2019 r.

P9_TA(2019)0110

Sytuacja Ujgurów w Chinach (China cables)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie sytuacji Ujgurów w Chinach (wyciek dokumentów China Cables) (2019/2945(RSP))

(2021/C 255/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie sytuacji w Chinach, zwłaszcza rezolucję z dnia 18 kwietnia 2019 r. w sprawie Chin, w szczególności sytuacji mniejszości religijnych i etnicznych ⁽¹⁾, rezolucję z dnia 4 października 2018 r. w sprawie masowych arbitralnych zatrzymań Ujgurów i Kazachów w Regionie Autonomicznym Sinciang-Ujgur ⁽²⁾, rezolucję z dnia 12 września 2018 r. w sprawie stanu stosunków między UE a Chinami ⁽³⁾, rezolucję z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie tybetańskiej akademii buddyjskiej Larung Gar i Ilhama Tohtiego ⁽⁴⁾, rezolucję z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie sytuacji i dziedzictwa kulturowego w Kaszgarze (Region Autonomiczny Sinciang-Ujgur w Chinach) ⁽⁵⁾ oraz rezolucję z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie Chin: prawa mniejszości a stosowanie kary śmierci ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją decyzję o przyznaniu Nagrody im. Sacharowa za 2019 r. Ilhamowi Tohtiemu, ujgurskiemu ekonomście pokojowo walczącemu o prawa mniejszości ujgurskiej w Chinach,
- uwzględniając wspólne oświadczenie z 21. szczytu UE-Chiny, który odbył się w dniu 9 kwietnia 2019 r.,
- uwzględniając 37. rundę dialogu UE-Chiny dotyczącego praw człowieka przeprowadzoną w dniach 1 i 2 kwietnia 2019 r. w Brukseli,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 12 marca 2019 r. pt. „UE-Chiny – perspektywa strategiczna” (JOIN(2019)0005),
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań, przyjęte przez Radę do Spraw Zagranicznych w dniu 24 czerwca 2013 r.,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 26 października 2018 r. w sprawie rozwoju wydarzeń w regionie Sinciang,
- uwzględniając decyzję Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 9 grudnia 2019 r. w sprawie rozpoczęcia prac przygotowawczych nad horyzontalnym systemem sankcji mających pomóc w walce z problemem poważnych naruszeń praw człowieka,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie europejskiego systemu sankcji za naruszenia praw człowieka ⁽⁷⁾,
- uwzględniając pkt 4 oświadczeń ustnych UE wydanych na 39. sesji Rady Praw Człowieka ONZ w dniu 18 września 2018 r., a także oświadczenia Zjednoczonego Królestwa, Niemiec, Francji, Finlandii i Kanady, w których wyrażono zaniepokojenie arbitralnymi zatrzymaniami Ujgurów w obozach w Sinciangu,
- uwzględniając wspólne oświadczenie w sprawie przypadków łamania i naruszania praw człowieka w Sinciangu wydane 29 października 2019 r. przez stałego przedstawiciela Zjednoczonego Królestwa przy ONZ w imieniu 23 państw, w tym 14 państw członkowskich UE, przed Komitetem ONZ ds. Likwidacji Dyskryminacji Rasowej,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0422.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0377.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0343.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 238 z 6.7.2018, s. 108.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 199 E z 7.7.2012, s. 185.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 285 E z 21.10.2010, s. 80.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0215.

Czwartek, 19 grudnia 2019 r.

- uwzględniając art. 36 konstytucji Chińskiej Republiki Ludowej gwarantujący wszystkim obywatelom prawo do wolności wyznania oraz jej art. 4, w którym zapisano prawa narodowości mniejszościowych,
  - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z dnia 16 grudnia 1966 r., który Chiny podpisały w 1998 r., lecz którego nigdy nie ratyfikowały,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
  - uwzględniając wytyczne ONZ z 2011 r. dotyczące biznesu i praw człowieka,
  - uwzględniając uwagi końcowe zawarte w sprawozdaniu na temat Chin Komitetu ONZ ds. Likwidacji Dyskryminacji Rasowej,
  - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że propagowanie oraz poszanowanie praw człowieka, demokracji i praworządności powinny być nadal centralnym elementem polityki UE wobec Chin, zgodnie z zobowiązaniem UE do ochrony tych wartości w jej działaniach zewnętrznych oraz z zobowiązaniem Chin do przestrzegania ich we własnym rozwoju i we współpracy międzynarodowej;
- B. mając na uwadze, że od czasu objęcia władzy przez prezydenta Xi Jinpinga w marcu 2013 r. sytuacja w zakresie praw człowieka w Chinach stale się pogarsza; mając na uwadze, że rząd Chin z coraz większą wrogością traktuje przejawy pokojowego sprzeciwu, wolność słowa i wyznania oraz praworządność; mając na uwadze, że władze chińskie zatrzymały i skazały setki obrońców praw człowieka, prawników i dziennikarzy;
- C. mając na uwadze, że sytuacja w Regionie Autonomicznym Sinciang-Ujgur, gdzie mieszka ponad 10 mln muzułmańskich Ujgurów i Kazachów, szybko pogorszyła się w ciągu ostatnich kilku lat, nie tylko z powodu rozpoczęcia w 2014 r. kampanii „mocnego uderzenia przeciwko brutalnemu terroryzmowi”, lecz także z uwagi na fakt, że kontrola nad Sinciangiem jest najwyższym priorytetem władz chińskich, podsycanym zagrożeniami dla stabilności i bezpieczeństwa, jakie rzekomo stanowią Ujgurzy dla Sinciangu, oraz strategicznym położeniem Sinciangu będącego centralnym regionem dla inicjatywy „Jeden pas i jeden szlak” o ambitnych celach w zakresie przyszłej produkcji tkanin i odzieży oraz innych wyrobów wymagających dużego nakładu pracy; mając na uwadze, że wojna z terroryzmem prowadzona przez rząd Chin w regionie Sinciang w coraz większym stopniu staje się wojną przeciwko religii i mniejszościom etnicznym; mając na uwadze, że pojawiły się informacje sugerujące, iż system obozów działający w Sinciangu rozprzestrzenia się na inne części Chin;
- D. mając na uwadze, że władze chińskie prowadzą coraz intensywniejszą kampanię masowego internowania, natarczywej inwigilacji cyfrowej (w tym z użyciem technologii rozpoznawania twarzy i gromadzenia danych), indoktrynacji politycznej i przymusowej asymilacji kulturowej; mając ponadto na uwadze, że dostępne są wiarygodne informacje sugerujące, że wobec Ujgurów i innych głównie muzułmańskich mniejszości etnicznych w Regionie Autonomicznym Sinciang-Ujgur stosuje się arbitralne zatrzymania, tortury, jawne ograniczenia praktyk religijnych i kultury oraz system nadzoru cyfrowego tak wszechobecny, że monitorowany jest każdy aspekt życia codziennego – za pośrednictwem kamer do rozpoznawania twarzy, skanerów telefonów komórkowych, gromadzenia DNA oraz szeroko zakrojonej i natrętnej obecności policji;
- E. mając na uwadze, że liczne wiarygodne szacunki wskazują na około milion liczbę osób, które są lub były arbitralnie przetrzymywane w tzw. ośrodkach „reeducacji politycznej” przez nieokreślony czas pod pretekstem zwalczania terroryzmu i ekstremizmu religijnego; mając na uwadze, że ośrodki te nazywane są również „ośrodkami kształcenia zawodowego”; mając na uwadze, że stanowi to największe w dzisiejszych czasach masowe uwięzienie mniejszości etnicznej; mając na uwadze, że według kilku byłych więźniów obozy te są przepełnione i nie spełniają wymogów sanitarnych, a przebywające w nich osoby są niedożywione, bite oraz wykorzystywane seksualnie; mając na uwadze, że istnieją doniesienia o tym, iż małe dzieci wysyła się do państwowych sierocińców, nawet gdy tylko jedno z ich rodziców zatrzymano w obozie internowania; mając na uwadze, że według doniesień w kilku obozach reedukacyjnych znajdują się fabryki produkujące towary na eksport;
- F. mając na uwadze, że doniesienia zawarte w dokumentach China Cables opublikowanych w listopadzie 2019 r. w wyniku wycieku tajnych dokumentów rządu chińskiego, doprowadziły do śledztwa w sprawie inwigilacji Ujgurów i innych mniejszości muzułmańskich w chińskiej prowincji Sinciang oraz ich masowego internowania bez postawienia zarzutów lub wytoczenia procesu sądowego; mając na uwadze, że tajne dokumenty trafiły do Międzynarodowego Konsorcjum Dziennikarzy Śledczych za pośrednictwem łańcucha przebywających na wygnaniu Ujgurów, a ich autentyczność potwierdziło kilku czołowych ekspertów; mając na uwadze, że publikacja tych dokumentów wydobyła także na światło dzienne tajne informacje rządu chińskiego ukazujące wewnętrzne mechanizmy funkcjonowania obozów, surowe warunki w nich panujące oraz nieludzkie zasady kierujące codziennym życiem więźniów; mając na uwadze, że

Czwartek, 19 grudnia 2019 r.

dokumenty te rzuciły światło na systematyczne pranie mózgu, któremu Chiny poddają setki tysięcy muzułmanów przetrzymywanych w sieci ściśle strzeżonych obozów karnych, oraz ukazują technikę masowego nadzoru i systemu prewencji policyjnej w Sinciangu, co potwierdza opublikowane w ostatnich latach ustalenia ekspertów opierające się na zdjęciach satelitarnych, danych i zeznaniach naocznych świadków; mając na uwadze, że rząd chiński konsekwentnie utrzymuje, iż obozy oferują edukację i szkolenie na zasadzie dobrowolności; mając na uwadze, że doniesienia China Cables przyniosły niespotykane dotąd dowody na to, że przygotowania do represyjnych działań wobec Ujgurów, Kazachów i innych mniejszości przygotowywano na najwyższym szczeblu politycznym już od kwietnia 2014 r.;

- G. mając na uwadze, że zatrzymania i prześladowania Ujgurów i innych mniejszości muzułmańskich w Sinciangu zmusiły wiele osób do zaprzestania komunikowania się z rodziną i znajomymi za granicą, w tym w Europie, z obawy przed odwetem ze strony władz;
- H. mając na uwadze, że represje nasiliły się od 1 lutego 2018 r., gdy weszły w życie regulacje dotyczące spraw religijnych, które ograniczyły działalność grup religijnych i zmusiły je do większego dostosowania się do polityki partyjnej; mając na uwadze, że według tych przepisów publiczne lub nawet prywatne manifestowanie przynależności religijnej i kulturowej może być uznane za ekstremizm; mając na uwadze, że nowe przepisy stanowią zagrożenie dla osób powiązanych ze wspólnotami religijnymi, które nie posiadają statusu prawnego w kraju; mając na uwadze, że wspólnoty religijne są w coraz większym stopniu represjonowane w Chinach, co sprawia, że liczba więźniów religijnych w Chinach należy do najwyższych na świecie;
- I. mając na uwadze, że w sierpniu 2018 r. Komitet ONZ ds. Likwidacji Dyskryminacji Rasowej zarzucił rządowi Chińskiej Republiki Ludowej (ChRL) nadużycia w regionie Sinciang, w tym utworzenie masowych obozów arbitralnego przetrzymywania; mając na uwadze, że we wrześniu 2018 r. wysoka komisarz ONZ ds. praw człowieka Michelle Bachelet odnotowała w swoim pierwszym przemówieniu w tej roli „głęboko niepokojące doniesienia o masowych arbitralnych zatrzymaniach Ujgurów i innych społeczności muzułmańskich w tzw. obozach reedukacji w całej prowincji Sinciang”; mając na uwadze, że rząd chiński odrzucił liczne wnioski grupy roboczej ONZ ds. przymuszonych zaginięć, wysokiej komisarz ONZ ds. praw człowieka oraz innych ekspertów specjalnych ONZ ds. praw człowieka dotyczące wysłania niezależnych śledczych do Sinciangu i zezwolenia im na wstęp do obozów;
- J. mając na uwadze, że obozy internowania w Sinciangu szybko rozrosły się po tym, jak w sierpniu 2016 r. na przywódcę partii w regionie wybrano Chena Quanguo; mając na uwadze, że gubernator Sinciangu Szohrat Zakir stwierdził w grudniu 2019 r., że wszystkie z 1,5 miliona osób przebywających w obozach reedukacyjnych i obozach internowania „wróciły do społeczeństwa”, nie przedstawił jednak na to żadnych dowodów;
- K. mając na uwadze, że niektóre wspólnoty chińskich mniejszości zamieszkałe w UE są nękanie przez władze chińskie; mając na uwadze, że Ujgurzy przebywający za granicą są zmuszani do powrotu do Chin; mając na uwadze, że dokumenty China Cables zawierają wyraźne wytyczne zalecające aresztowanie Ujgurów z regionu Sinciang posiadających obywatelstwo innego kraju oraz śledzenie Ujgurów mieszkających zagranicą, przy czym niektórzy z nich zostali deportowani do Chin przez autorytarne rządy; mając na uwadze, że dokumenty pokazują, iż chińskie ambasady odgrywają zasadniczą rolę w tej praktyce;
- L. mając na uwadze, że 4 grudnia 2019 r. Kongres USA przyjął akt o ochronie praw człowieka przysługującym Ujgurów, w którym wzywa Sekretarza Stanu do podjęcia natychmiastowych działań na rzecz ochrony praw człowieka oraz do rozważenia możliwości nałożenia sankcji wizowych i gospodarczych na mocy globalnej ustawy Magnickiego na urzędników ChRL odpowiedzialnych za naruszenia praw człowieka w prowincji Sinciang; wzywa go również do jednoczesnej ochrony Ujgurów mieszkających w USA przed nękaniami i prześladowaniem ze strony Chin;
- M. mając na uwadze, że w 2019 r. Nagrodę im. Sacharowa za wolność myśli przyznano ujugurskiemu profesorowi ekonomii Ilhamowi Tohtiemu, zatrzymanemu w styczniu 2014 r. i skazanemu 23 września tego samego roku na karę dożywotniego więzienia pod zarzutem wspierania separatyzmu; mając na uwadze, że zatrzymano także siedmiu byłych studentów profesora i skazano na kary więzienia od trzech do ośmiu lat za rzekomą współpracę z Ilhamem Tohtim; mając na uwadze, że Ilham Tohti zawsze potępiał separatyzm i przemoc oraz dążył do pojednania opartego na poszanowaniu kultury ujugurskiej;
- N. mając na uwadze, że w strategicznych ramach dotyczących praw człowieka i demokracji Unia zadeklarowała, że zwiększy wysiłki na rzecz propagowania praw człowieka, demokracji i praworządności we wszystkich aspektach swoich działań zewnętrznych oraz że prawa człowieka będą dla niej centralnym elementem stosunków ze wszystkimi państwami trzecimi, również z jej partnerami strategicznymi;

Czwartek, 19 grudnia 2019 r.

1. wyraża głębokie zaniepokojenie nasilającymi się represjami reżimu wobec Ujgurów i innych muzułmańskich mniejszości etnicznych oraz domaga się, by władze przestrzegały swobód podstawowych, zgodnie z zaleceniami przedstawionymi na podstawie wiarygodnych doniesień; zdecydowanie potępia wysłanie setek tysięcy Ujgurów i Kazachów do obozów „reedukacji” politycznej na podstawie systemu prewencji policyjnej, w tym z powodu wyjazdu danej osoby za granicę lub uznania jej za nadmiernie religijną; wzywa władze chińskie w Sinciangu do przedstawienia informacji o miejscu pobytu i stanie zdrowia przetrzymywanych osób; apeluje do rządu chińskiego, aby natychmiast położył kres praktyce arbitralnego zatrzymywania – bez przedstawienia zarzutów, bez procesu sądowego ani wyroku skazującego za przestępstwo – członków mniejszości ujgurskiej i kazachskiej, zamknął wszystkie obozy i więzienia oraz natychmiast i bezwarunkowo uwolnił przetrzymywane osoby; podkreśla, że w świetle międzynarodowych ram prawnych każdy rodzaj zatrzymania, gdy stosuje się go z naruszeniem podstawowych praw międzynarodowych, prześladowanie określonych osób lub grup ze względów etnicznych, kulturowych lub religijnych i inne nieludzkie traktowanie powodujące głębokie cierpienie lub poważne obrażenia, gdy dopuszcza się do niego w ramach powszechnego lub systematycznego ataku na ludność cywilną, są niemożliwe do zaakceptowania;

2. wzywa władze chińskie, aby natychmiast i bezwarunkowo uwolniły ujgurskiego naukowca Ilhama Tohtiego i wszystkich innych obrońców praw człowieka, działaczy, prawników, dziennikarzy oraz autorów petycji, którzy zostali zatrzymani wyłącznie z powodu pokojowego korzystania z wolności słowa, oraz aby zaprzestały obecnych represji obejmujących przetrzymywanie, nękanie sądowe i zastraszanie; wzywa rząd chiński do zagwarantowania im regularnego, nieograniczonego kontaktu z rodzinami i wybranymi przez nich prawnikami, a także do zagwarantowania, że członkowie ich rodzin i prawnicy nie zostaną poddani torturom ani innym formom brutalnego traktowania; domaga się, aby warunki, w jakich przebywają wszystkie osoby zatrzymane, spełniały normy określone w Zbiorze zasad mających na celu ochronę wszystkich osób poddanych jakiegokolwiek formie aresztowania bądź uwięzienia, przyjętym przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w rezolucji nr 43/173 z dnia 9 grudnia 1988 r., w tym normy w zakresie dostępu do opieki medycznej; wzywa do przeprowadzenia natychmiastowego, skutecznego i bezstronnego dochodzenia w sprawie domniemanego torturowania Ilhama Tohtiego oraz do postawienia osób odpowiedzialnych przed sądem;

3. ponownie wzywa władze chińskie, aby umożliwiły niezależnym dziennikarzom i obserwatorom międzynarodowym, w tym wysokiej komisarz ONZ ds. praw człowieka oraz osobom upoważnionym w ramach specjalnych procedur Rady Praw Człowieka ONZ, swobodny, znaczący i nieskrępowany dostęp do Regionu Autonomicznego Sinciang-Ujgur; zwraca uwagę na brak równowagi między UE a Chinami pod względem dostępu i wolności prasy; wzywa Chiny do zapewnienia mediom unijnym takich samych praw i dostępu, z jakich korzystają media chińskie w państwach członkowskich UE; uważa, że podczas następczej sesji Rady Praw Człowieka ONZ UE i państwa członkowskie powinny odegrać wiodącą rolę w sprawie rezolucji ustanawiającej misję wyjaśniającą w Sinciangu;

4. wyraża głębokie zaniepokojenie doniesieniami, że władze chińskie prześladują Ujgurów za granicą, aby przymusić ich – niekiedy poprzez przetrzymywanie członków ich rodzin – do tego, by działali w charakterze informatorów przeciwko innym Ujgurom, powrócili do Sinciangu lub milczeli na temat sytuacji w tej prowincji; apeluje do Komisji i wszystkich państw członkowskich, aby pilnie zbadały te doniesienia, przyjęły szczególne środki służące zapewnieniu ochrony członkom diaspory z Sinciangu w ich krajach zamieszkania oraz przyspieszyły rozpatrywanie wniosków o azyl składanych przez Ujgurów i innych turkijskich muzułmanów; z zadowoleniem przyjmuje decyzję niektórych państw członkowskich o zawieszeniu powrotów wszystkich osób narodowości ujgurskiej, kazachskiej lub innych turkijskich muzułmanów do Chin ze względu na ryzyko arbitralnego zatrzymania, tortur lub innego złego traktowania, oraz wzywa wszystkie pozostałe państwa członkowskie, by uczyniły to samo;

5. zauważa z niepokojem, że zasadnicze znaczenie „trwałej stabilizacji” w Sinciangu dla powodzenia inicjatywy „Jeden pas i jeden szlak” spowodowało wzmocnienie długoterminowych strategii kontroli wspieranych różnorodnymi innowacyjnymi technologiami i szybko rosnącymi wydatkami na bezpieczeństwo wewnętrzne oraz wykorzystywanie środków zwalczania terroryzmu do uznawania sprzeciwu za przestępstwo a dysydentów za przestępców przez zastosowanie szerokiej definicji terroryzmu; wyraża głębokie zaniepokojenie wdrażaniem przez państwo chińskie środków mających zapewnić „kompleksowy nadzór” nad Sinciangiem, takich jak instalowanie systemu nadzoru elektronicznego Skynet na obszarach metropolitalnych, instalowanie lokalizatorów GPS we wszystkich pojazdach silnikowych, stosowanie skanerów do rozpoznawania twarzy w punktach kontrolnych, na dworcach kolejowych i stacjach benzynowych oraz prowadzenie kampanii pobierania krwi przez policję Sinciangu w celu dalszego rozszerzenia chińskiej bazy danych DNA; ponadto wyraża zaniepokojenie faktem, że Chiny eksportują takie technologie do reżimów autorytarnych na całym świecie;

6. wyraża głębokie zaniepokojenie doniesieniami o możliwym wykorzystywaniu pracy przymusowej osób osadzonych w obozach dla internowanych w łańcuchu dostaw przedsiębiorstw międzynarodowych prowadzących działalność gospodarczą w Sinciangu oraz doniesieniami o współpracy z instytucjami chińskimi zaangażowanymi w masową inwigilację lub zatrzymywanie członków ludności ujgurskiej; zaznacza, że podmioty z sektora prywatnego powinny ocenić swoją działalność w Sinciangu, aby skontrolować swoje łańcuchy dostaw w celu zagwarantowania, że nie uczestniczą

Czwartek, 19 grudnia 2019 r.

w naruszeniach praw człowieka, w tym poprzez wprowadzenie solidnego systemu zasad należytej staranności w zakresie praw człowieka chroniącego je przed sprzyjaniem pracy przymusowej lub udziałem w aktach represji wobec Ujgurów; podkreśla, że należy zakazać wprowadzania na rynki UE produktów wytwarzanych w obozach reedukacyjnych;

7. apeluje do rządu chińskiego, aby niezwłocznie opublikował wykaz wszystkich osób przetrzymywanych i wszystkich osób uwolnionych oraz ujawnił pełne szczegółowe informacje o osobach zaginionych w Sinciangi ich rodzinom;

8. apeluje do Komisji, Rady i państw członkowskich, aby podjęły wszelkie niezbędne środki w celu przekonania rządu chińskiego do zamknięcia obozów, do położenia kresu wszystkim naruszeniom praw człowieka w Sinciangi i do respektowania wolności językowych, kulturalnych, religijnych i innych wolności podstawowych przysługujących Ujgurom; apeluje do wiceprzewodniczącego Komisji/wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, ESDZ i państw członkowskich o intensywniejsze monitorowanie niepokojącego rozwoju sytuacji w zakresie praw człowieka w Sinciangi, w tym nasilonych represji i inwigilacji ze strony rządu, a także o wypowiedzanie się na najwyższych szczeblach, zarówno prywatnie, jak i publicznie, przeciwko naruszeniom praw człowieka w Chinach; wyraża rozczarowanie, że 37. runda dialogu UE-Chiny dotyczącego praw człowieka nie przyniosła znaczących rezultatów, pomimo że UE poruszała kwestię systemu obozów reedukacji politycznej, oceniając sytuację jako niepokojącą; z ubolewaniem przyjmuje fakt, że dotychczasowe podejście i narzędzia stosowane przez UE nie przyniosły konkretnych postępów pod względem sytuacji praw człowieka w Chinach, która w ostatnim dziesięcioleciu tylko się pogorszyła; wzywa wiceprzewodniczącego/wysokiego przedstawiciela, aby domagał się niezależnego dochodzenia w sprawie skali i charakteru systemu obozów internowania oraz licznych zarzutów poważnych i systematycznych naruszeń praw człowieka; wzywa nową Komisję do opracowania i wdrożenia całościowej strategii UE w celu zapewnienia rzeczywistych postępów w dziedzinie praw człowieka w Chinach;

9. podkreśla fakt, że we wspólnym oświadczeniu wydanym po 21. szczycie UE-Chiny UE i Chiny potwierdziły, że wszystkie prawa człowieka są powszechne, niepodzielne, współzależne i wzajemnie powiązane; zaznacza, że propagowanie praw człowieka i praworządności musi stanowić podstawę współpracy UE z Chinami;

10. wzywa UE, jej państwa członkowskie i społeczność międzynarodową, aby rozważyły sposoby wstrzymania wszelkiego eksportu i transferu technologii, towarów i usług, które Chiny wykorzystują do rozszerzania i usprawniania cyberinwigilacji, poprzez skuteczne stosowanie właściwych mechanizmów kontroli eksportu; w związku z tym wzywa współustawodawców do uzgodnienia wspólnego stanowiska w sprawie reformy rozporządzenia dotyczącego produktów podwójnego zastosowania ze względów bezpieczeństwa narodowego i praw człowieka; podkreśla, że Parlament dodatkowo rozwinął i wzmocnił wniosek Komisji dotyczący włączenia ścisłej kontroli wywozu technologii cyberinwigilacji wymienionych i niewymienionych w wykazie;

11. przypomina o znaczeniu dalszego podnoszenia przez UE kwestii naruszeń praw człowieka w Chinach, w szczególności w przypadku mniejszości w Sinciangi, w każdym dialogu politycznym i dialogu na temat praw człowieka z władzami chińskimi, zgodnie ze zobowiązaniem UE do propagowania silnego, jasnego i jednolitego głosu w jej podejściu do tego kraju; przypomina, że w trwającym procesie reform i rosnącym zaangażowaniu na arenie międzynarodowej Chiny włączyły się w międzynarodowe ramy dotyczące praw człowieka, podpisując szereg międzynarodowych traktatów dotyczących praw człowieka; wzywa zatem do nawiązania dialogu z Chinami, aby zachęcić je do wypełnienia tych zobowiązań; apeluje do władz chińskich o dalsze wdrażanie reform krajowych wymaganych do ratyfikowania Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych z 1966 r., który Chiny podpisały w 1998 r., oraz o wdrożenie zaleceń organów ONZ ds. praw człowieka;

12. z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie przez Kongres USA ustawy o polityce w zakresie praw człowieka w odniesieniu do Ujgurów oraz niedawną decyzję Rady do Spraw Zagranicznych o rozpoczęciu prac nad unijnym globalnym systemem sankcji za naruszenia praw człowieka; wzywa Radę, aby zastosowała ukierunkowane sankcje i zamrażanie aktywów – jeżeli uzna to za właściwe i skuteczne – przeciwko chińskim urzędnikom odpowiedzialnym za opracowanie i wdrożenie polityki masowego przetrzymywania Ujgurów i innych turkijskich muzułmanów w Sinciangi oraz za zorganizowanie dotkliwych represji wobec wolności wyznania, swobody przemieszczania się i innych praw podstawowych w regionie;

13. wzywa ESDZ, by włączyła do swojej strategii komunikacyjnej wobec państw trzecich dobre praktyki w dziedzinie dialogu międzywyznaniowego, a także by wspierała mediację w sytuacjach konfliktu z myślą o ochronie mniejszości religijnych oraz wolności religii i przekonań;

14. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodzącemu Komisji/wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Chińskiej Republiki Ludowej.